

Ю. В. Головчак,
аспірант кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8846-7032>
Г. В. Головчак,
к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8986-4048>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.20.137

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЧЕРЕЗ ХМАРНІ РІШЕННЯ

Y. Holovchak,
Postgraduate Student of the Department of Accounting and Auditing, Ivan Franko National University of Lviv
H. Holovchak,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and Auditing, Ivan Franko National University of Lviv

DIGITAL TRANSFORMATION OF ACCOUNTING AND AUDITING THROUGH CLOUD SOLUTIONS

Метою роботи визначено конкретизацію базових напрямів використання цифрових інструментів, зокрема хмарних технологій, для розвитку та вдосконалення бухгалтерського обліку. Розглянуто питання використання нових інформаційних технологій у бухгалтерському обліку та аудиті, визначено роль і значущість хмарних технологій. Доведено, що для сучасного підприємства, за умови виваженого підходу до впровадження хмарних технологій, відкриваються широкі можливості більш ефективного використання ресурсів та оптимізації робочих процесів. Встановлено, що хмарні рішення являють собою доступний варіант для бізнесу, оскільки не потребують наймати команду програмістів. Вони дозволяють масштабувати бізнес, покращувати доступність даних та уникати витрат на утримання обладнання. Також зроблено акцент на тому, що варто приділяти увагу кібербезпеці та обирати захищені сервіси з огляду на цифрову стратегію та сферу бізнесу. Загалом, використання рішень на основі хмарних технологій в бухгалтерському обліку є важливою стратегією для підвищення ефективності та точності облікових процесів.

In the accounting and auditing system, basic information is created, which is necessary for use in other organisation management systems. Still, there is a problem of its unreliability, duplication of various accounting operations, occurrence of errors, and miscalculations. Given this, there is an urgent need to determine the main directions for using modern data analysis technologies, particularly cloud technologies, to ensure a more efficient accounting system and the optimisation of audit tools. Because of this, the work aims to specify the basic directions of using digital tools, particularly cloud technologies, for the development and improvement of accounting. To achieve this goal, it is necessary to determine the main opportunities that digital technologies open for modern

accounting, outline the prospects for using cloud technologies, and formulate recommendations for the further development of accounting in the context of deepening digitalisation. The research used general scientific methods of analysis, synthesis, generalisation, systematisation, and thorn analysis. The study considered the issue of using new information technologies in accounting and auditing, and the role and significance of cloud technologies for auditing were determined. The areas of application of cloud technologies for high-quality accounting and auditing have been systematised. It has been proven that for a modern enterprise with a balanced approach to introducing cloud technologies, there are significant opportunities for more efficient use of resources and optimisation of work processes. It has also been found that cloud solutions are an affordable option for businesses, as there is no need to hire an entire team of programmers to scale a business. Cloud technologies enable enterprises to scale, improve data availability, and reduce hardware costs. Emphasis is also placed on the fact that it is worth paying attention to cybersecurity and choosing protected services given the digital strategy and business sphere. In general, using cloud-based accounting solutions is an essential strategy for improving the efficiency and accuracy of accounting processes.

Ключові слова: хмарні технології, кібербезпека, зберігання даних, віддалене робоче місце, розвиток бізнесу, цифрова трансформація.

Key words: cloud technologies, cyber security, data storage, remote workplace, business development, digital transformation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Підприємці в сучасному світі усвідомлюють важливість упровадження цифрових технологій для всіх сфер управління бізнесом. Не є виключенням і процес бухгалтерського обліку, оскільки він постійно оновлюється й адаптується до умов зовнішнього середовища. Відповідно, оновлення підходів до бухгалтерського обліку з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації — вимога часу та вагомий чинник успішного розвитку бізнесу.

Загалом, бухгалтерський облік відіграє важливу роль у бізнесі будь-якого розміру, але часто не є пріоритетним для його власників, які повинні контролювати і виконувати безліч функцій та щоденних операцій [1]. Однак бухгалтерський облік так чи інакше є невід'ємною частиною ведення бізнесу та складання його фінансової звітності. В той же самий час, тенденції цифровізації економіки вимагають розробки нових методологій обліку, потребують врахування специфіки обліку нематеріальних активів, наприклад, вартості програмного забезпечення чи інтелектуальної власності. Але слід також враховувати, що цифровізація відкриває додаткові можливості перед бухгалтерським обліком і дозволяє більш ефективно використовувати робочий час бухгалтерів та вивільняти їх від рутинної монотонної роботи. Бухгалтерський облік — це процес запису, класифікації та узагальнення фінансових операцій із наступним аналізом отриманих результатів для прогнозування [2]. Його використовують для відстеження витрат і надходжень. Відповідно, всі операції, що виникають в просторі формування та розвитку цифрових послуг також стосуються і бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік забезпечує збір і аналіз фінансових та статистичних даних, які можуть збері-

гатися за допомогою хмарних технологій, щоб допомогти керівництву ухвалювати ефективні рішення щодо бізнесу. Його основна мета — збирати і узагальнювати корисну інформацію для внутрішнього використання в компанії. Керівники бізнесу збирають дані, які допомагають їм ставити реалістичні цілі, захоплюють стратегічне планування і формують ефективний напрямок розподілу наявних ресурсів компанії.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Цифрові системи та технології у бухгалтерському обліку поступово трансформують звичну структуру управління на підприємстві, а цифровізація бухгалтерського обліку суттєво підвищує якість обробки інформації. Як наслідок, робота кваліфікованого бухгалтера стає більш спрямованою на вдосконалення організації процесу обліку [3].

Як зазначається в наукових працях І. Максимчук, Т. Уманець [4] та А. Семенець [5], однією із ключових тенденцій є автоматизація бухгалтерського обліку. Використання спеціалізованих програмних продуктів дозволяє автоматизувати низку процесів, таких як обробка первинних документів, нарахування заробітної плати, формування фінансової звітності тощо. Це значно прискорює роботу бухгалтерії, знижує ймовірність помилок і підвищує точність розрахунків.

Іншим важливим напрямом є використання хмарних рішень. Вони дозволяють працювати з документами та даними віддалено, що спрощує взаємодію між підрозділами та співробітниками. Крім того, хмарні сервіси надають можливість економити на купівлі та підтримці програмного забезпечення, оскільки доступ до нього здійснюється через Інтернет. Приклади хмарних сервісів включають Google Drive, Microsoft Office 365, Dropbox тощо [6].

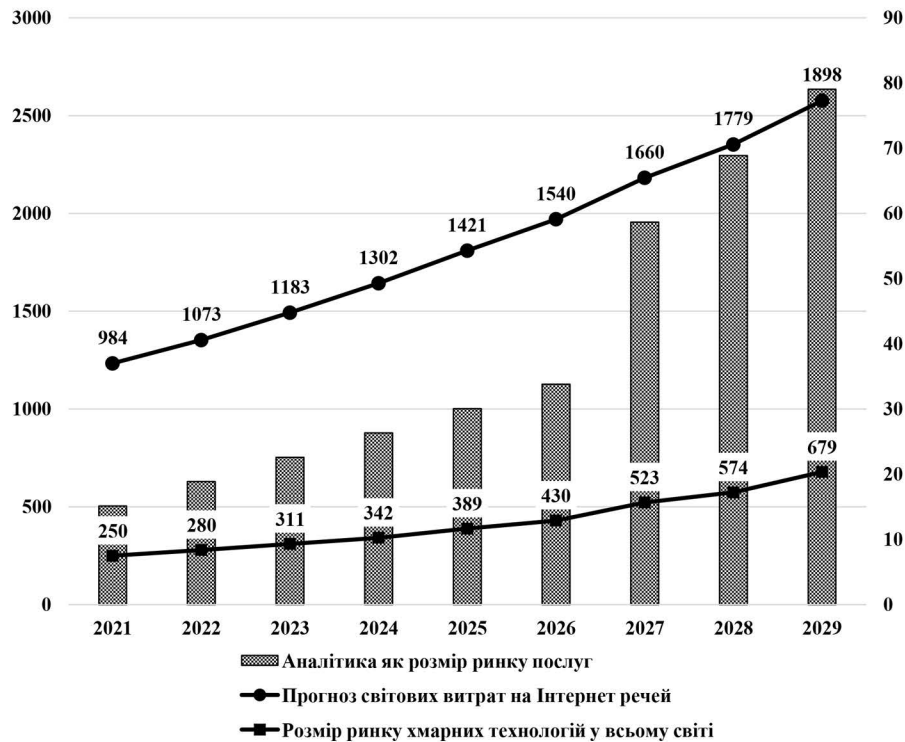

Рис. 1. Динаміка ринку хмарних технологій та інших цифрових інструментів із прогнозом зростання до 2029 року

Джерело: створено авторами на основі даних [7; 8].

Нові системи та методи ведення бухгалтерського обліку були за досить короткий термін впроваджені в роботу великих корпорацій та компаній, які безпосередньо займаються аудиторською й аналітичною діяльністю.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Враховуючи доведену актуальність теми, мета дослідження може бути визначена як конкретизація базових напрямів використання цифрових інструментів, зокрема хмарних технологій, для розвитку і вдосконалення бухгалтерського обліку. Для досягнення мети варто визначити основні можливості, що відкривають цифрові технології перед сучасним бухгалтерським обліком, окреслити перспективи використання хмарних технологій і сформулювати рекомендації щодо подальшого розвитку бухгалтерського обліку в контексті поглиблення цифровізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Питання цифровізації привертають дедалі більше уваги наукової спільноти, при цьому питання переходить з поля зору спеціалістів технічної сфери до інтересів економістів, соціологів, фінансистів тощо. Відповідно, цифровізація сьогодні — це не лише питання технологій, а ще й питання забезпечення економічного розвитку.

Цифровізація — це впровадження в існуючу модель управління бізнесом новітніх ІТ-технологій, оптимізація процесів і масштабування напрямів розвитку. Цифровізованою може вважатися будь-яка компанія, яка має певні характеристики, зокрема такі:

- використовує в роботі різноманітні інструменти обробки даних;
- має налаштовану локальну чи хмарну структуру обміну інформацією та її зберігання;
- впроваджує сучасні ІТ-рішення та обладнання;
- користується спеціалізованим програмним забезпеченням для автоматизації виробничих процесів, поставок, реалізації продукції;
- має в штаті або користується аутсорсинговими послугами ІТ-фахівців.

Цифровізація також є базовим етапом впровадження цифрових технологій, а наступним етапом змін у бізнесі стає цифрова трансформація. ІТ-розвиток полягає в повному перетворенні внутрішньої структури управління з використанням технологій майбутнього, у тому числі, окремо слід наголосити на можливості використання: новітніх хмарних технологій, машинного навчання, віртуальної і доповненої реальності, штучного інтелекту, віртуальних помічників, роботизованих помічників та ботів.

За умови правильного і виваженого впровадження цифрові інструменти здатні повністю змінити принципи ділової активності та спілкування з клієнтами.

Світова статистика застосування хмарних технологій відображає постійне зростання обсягів інформації, що може бути використана для аналізу, а також ринку аналітики хмарних технологій (рис. 1). На рисунку 1 також наведено статистику використання Інтернету Речей, що тісно пов'язаний із хмарними технологіями, оскільки дозволяє систематизувати дані й акумулювати їх для подальшого аналізу.

Традиційного оснащення робочого місця комп'ютером та оргтехнікою В умовах сьогодення вже недостат-

Таблиця 1. Узагальнення причин гальмування процесів упровадження цифрових трансформації та хмарних технологій зокрема

Причина	Опис
Відсутність ефективної системи управління	Без ефективної системи управління у бізнесу виникають проблеми при організації бізнес-процесів, обліку й аналізі даних, контролі фінансових показників та управлінні персоналом. Це призводить до неефективного використання ресурсів, втрати клієнтів і стагнації у розвитку.
Недостатня присутність в онлайн-середовищі обмежує потенціал компанії	Не всі представники бізнесу оцінюють важливість, або недостатньо активно використовують SEO-оптимізацію, електронну комерцію, можливості зберігання даних у хмарних сховищах, перспективи використання віддалених робочих місць.
Обмежені можливості для масштабування	Нестача фінансування та компетентного персоналу може стати перешкодою на шляху впровадження нових технологій, запуску нових продуктів або застосування цифрових інструментів оптимізації бухгалтерського обліку.
Вразливість кібербезпеки компаній і технологічні збої	Найбільш вразлива складова інформаційних систем для підприємств — кібербезпека. Тому впровадження заходів щодо забезпечення безпеки інформації, що зберігається у хмарних сховищах, — основна вимога при впровадженні можливостей використання хмарних технологій.
Недостатньо можливостей для здійснення великих інвестицій, власних розробок чи тестування інноваційних цифрових інструментів	Налагодження системи роботи із хмарними технологіями може часто вимагати великих витрат на старті, які варто заздалегідь планувати та визначати можливості подальшого повернення вкладених коштів.

Джерело: узагальнено авторами на основі [9; 10].

ньо. Також має бути забезпечена мобільність, можливість повноцінно працювати віддалено, швидко обмінюватися інформацією з колегами й автоматизація рутини. Для підвищення працездатності бухгалтерів запроваджують:

- інтегрованих у внутрішню структуру віддалених віртуальних помічників;
- корпоративні бази даних на хмарних носіях;
- програми для автоматизації процесів, які встановлюються на віддалених серверах.

Використання хмарних технологій відкриває перед бухгалтерами нові можливості, проте є також і об'єктивні причини гальмування процесів упровадження цифрової трансформації та хмарних технологій зокрема (табл. 1).

Загалом, для сучасного бізнесу хмарні технології відкривають значні можливості вдосконалення системи обліку та аудиту, проте слід враховувати в якому саме напрямі починати застосовувати такі інструменти цифрового розвитку (табл. 2).

Таблиця 2. Завдання, які дозволяють вирішити хмарні технології при їх застосуванні в системі бухгалтерського обліку

Цифровий інструмент	Задача, яка може бути вирішена
Ведення обліку замовлень через хмарні технології на віддалених серверах	1. Присутність бізнесу в Інтернеті, наприклад, розміщення в онлайн-каталогах, використання веб-сайтів і мобільних додатків дозволяє збільшити цільову аудиторію та збирати великі дані для подальшої обробки. 2. Електронна комерція дозволить отримувати великі замовлення на рівні B2B, а облік всіх даних щодо замовлень може вестися на віддалених серверах та з використанням віртуального програмного забезпечення.
Робота з даними, планування	1. Аналітика даних для отримання інформації про клієнтів чи обґрунтування бізнес-рішень. 2. Можливості онлайн-планування через власні веб-сайти чи платформи сторонніх виробників, які готові поділитися інформацією хмарних сховищ.
Оптимізація бізнес-процесів в бухгалтерському обліку	1. Можливості віддаленої роботи через хмарні робочі місця покращують бізнес-процеси. Особливу увагу слід звернути на такі інструменти, як хмарне програмне забезпечення та корпоративні соціальні мережі, що дозволить знизити адміністративні витрати. 2. Використання штучного інтелекту для обробки великих масивів даних, що можуть зберігатися у хмарних сховищах для їх подальшого аналізу та використання в процесі вдосконалення системи обліку.

Джерело: узагальнено авторами на основі [11; 12].

Таблиця 3. Сфери застосування хмарних технологій у бухгалтерському обліку

Сфера застосування	Характеристика
Аналіз великих обсягів даних, що акумулюються у хмарних сховищах	Застосування технологій аналізу великих даних у поєднанні з хмарними технологіями для обробки та аналізу великого обсягу фінансової інформації передбачає використання алгоритмів машинного навчання для виявлення аномалій та потенційних ризиків
Електронне аудитування з використанням віддаленого робочого місця	Застосування хмарних електронних бухгалтерських інструментів для автоматизації процесів збору та обробки даних, при цьому здійснюється використання електронних підписів та аутентифікації для забезпечення надійності даних, що акумулювалися в хмарних сховищах
Розумні аналітичні інструменти без потреби купівлі програмного забезпечення на кожен комп'ютер кожного окремого бухгалтера	Використання аналітики для оцінки ризиків та виявлення аномалій в фінансових звітах з подальшою розробкою прогнозних моделей для попередження можливих проблем може здійснюватися за допомогою дорогого програмного забезпечення, яке може бути встановлене лише на одному віддаленому робочому місці
Аудит безпеки і захист даних	Використання технологій для забезпечення конфіденційності та цілісності даних, що зберігаються у хмарних сховищах

Джерело: вдосконалено авторами на основі [3; 11].

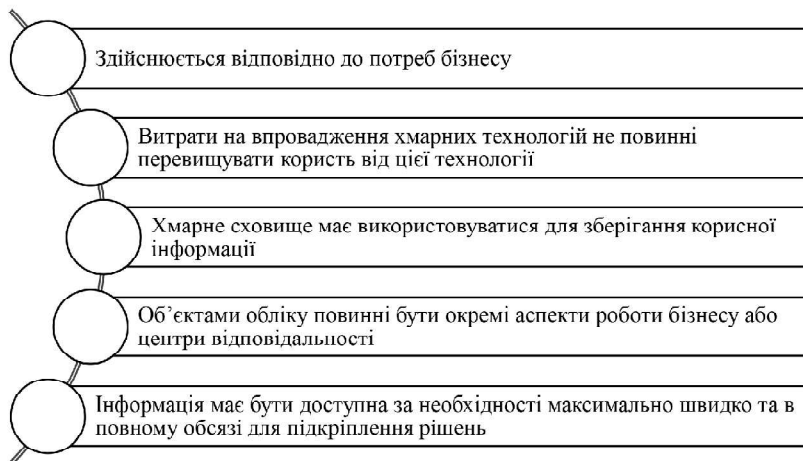

Рис. 2. Нові можливості, що відкривають хмарні технології для аудиту сучасного бізнесу

Джерело: власна розробка авторів.

Враховуючи велику кількість задач, які дозволяють вирішити хмарні технології, можна стверджувати, що цифровізація — один із головних векторів розвитку сучасного бухгалтерського обліку.

Хмарні рішення та no-code/low-code розробка — доступний варіант, коли не потрібно наймати цілу команду програмістів, аби мати можливість масштабувати бізнес. Хмарні технології дозволяють масштабувати бізнес, покращувати доступність даних і знижувати витрати на обладнання. Однак варто також пам'ятати про кібербезпеку й обирати захищені сервіси з огляду на цифрову стратегію та сферу бізнесу.

Використання рішень на основі хмарних даних в бухгалтерському обліку є важливою стратегією для підвищення ефективності та точності облікових процесів. Використання новітніх інформаційних технологій відкриває перед бухгалтерами додаткові можливості (табл. 3).

Більш широке використання хмарних технологій допоможе бухгалтерам об'єднувати інформацію з розрізнених

джерел даних для подальшого аналізу, візуалізувати фінансові показники та інші дані, і навіть виявляти закономірності та нетипові операції на основі роботи з даними, що зберігаються на віддалених носіях.

Відтак, застосування хмарних технологій відкриває нові можливості проведення аудиту для сучасного бізнесу (рис. 2).

Отже, ухвалення рішення про використання хмарних технологій має бути виваженим і відповідати реальним потребам бізнесу, а не бути відповіддю на загальні тренди цифровізації сучасного економічного простору.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Питання цифрової трансформації стають дедалі більш актуальними та привертають увагу наукової спільноти, проте зростання обсягу наукових праць в означеній сфері висвітлюють також значний перелік питань, пов'язаних з цифровізацією, що вимагають більш детального розгляду.

Щоб допомогти узгодити теорію та практику, важливо зрозуміти поширеність і характер застосовуваних хмарних технологій та інших сучасних цифрових аналітичних інструментів у практиці обліку та аудиту. Проведене дослідження дозволило зробити висновок про те, що багато представників бізнесу, не повною мірою використовують можливості хмарних технологій для того, щоб зробити аудит точнішим, надійнішим і менш витратним. Можна виділити лише напрями руху у бік впровадження аналітики великих даних, що зберігаються в хмарних сховищах.

Одне з дискусійних питань, що може бути розглянуто науковою спільнотою в перспективі, стосується захисту персональних даних і забезпечення кібербезпеки при використанні хмарних технологій. Тут варто

розглядати як технічні особливості формування системи кіберзахисту, так і фінансові аспекти розробки та впровадження інструментів захисту персональних даних.

Література:

1. Цілі сталого розвитку як фактор удосконалення системи бухгалтерського обліку / Ю. Серпенінова та ін. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. № 6. С. 373—391. URL: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-6-373-391> (дата звернення: 03.10.2024).
2. Makarenko I., Plastun A. The role of accounting in sustainable development. *Accounting and Financial Control*. 2017. Vol. 1, no. 2. pp. 4—12. URL: [https://doi.org/10.21511/afc.01\(2\).2017.01](https://doi.org/10.21511/afc.01(2).2017.01) (дата звернення: 03.10.2024).
3. Лучко М. Р. Пізнання в розвитку теорії бухгалтерського обліку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2015. № 1 (45). С. 33—38. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/4221?locale=ru> (дата звернення: 03.10.2024).
4. Максимчук І. А., Уманець Т. М. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах: ризик-орієнтований підхід. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 8. С. 15—18. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/25786> (дата звернення: 03.10.2024).
5. Семенець А. О. Внутрішній аудит у системі управління підприємством торгівлі: монографія. Харків, 2019. 373 с.
6. Тенюх З., Пелех У. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство. 2022. № 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66> (дата звернення: 03.10.2024).
7. Азаренков Г., Мельянова Л., Головач Г. Бухгалтерський облік у цифрову епоху: стратегії впровадження та оптимізація процесів. Наука і техніка сьогодні. 2023. № 13 (27). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257) (дата звернення: 03.10.2024).
8. Шматковська Т., Дзямучич М. Стратегічний управлінський облік в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2022. Т. 74, № 1. С. 61—67. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/38710> (дата звернення: 03.10.2024).
9. Шендерівська Ю. Трансформація функцій бухгалтера під впливом глобальних викликів. Облік і фінанси. 2022. № 4 (98). С. 23—31. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-4\(98\)-23-31](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-4(98)-23-31) (дата звернення: 03.10.2024).
10. Муравський В., Шевчук О. Глобальна трансформація ролі бухгалтерського обліку і контролю в умовах цифрової економіки. Світ фінансів. 2024. № 1 (78). С. 39—58. URL: <https://doi.org/10.35774/SF2024-01.039> (дата звернення: 03.10.2024).
11. Цифрова трансформація бізнес-процесів в Україні: кращі практики вітчизняного бізнесу та сучасні виклики / Л. Мельник / та ін. Механізм регулювання економіки. 2024. № 2 (104). С. 54—60. URL: <https://doi.org/10.32782/mer.2024.104.07> (дата звернення: 03.10.2024).
12. Шкуліпа Л. В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика: монографія. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В.; ТПК "Орхідея", 2020. 616 с. URL: https://magazine.faaf.org.ua/images/stories/juk/shkulipa_monogr_2020.pdf (дата звернення: 03.10.2024).

References:

1. Serpeninova, Yu., Makarenko, I., Fominov, R. and Makarenko, S. (2024), "Goals of sustainable development as a factor in improving the accounting system", *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, [Online], vol. 6, pp. 373—391. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-6-373-391>.
2. Makarenko, I. and Plastun, A. (2017), "The role of accounting in sustainable development", *Accounting and Financial Control*, [Online], vol. 1, no. 2, pp. 4—12. [https://doi.org/10.21511/afc.01\(2\).2017.01](https://doi.org/10.21511/afc.01(2).2017.01).
3. Luchko, M. R. (2015), "Cognition in the development of accounting theory", *Scientific Bulletin of Uzhhorod University, Series "Economics"*, vol. 1 (45), pp. 33—38, available at: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/4221?locale=ru>, (Accessed 3 October 2024).
4. Maksymchuk, I. A. and Umanets, T. M. (2021), "Organizing internal audit at enterprises: a risk-based approach", *Economics. Finances. Law*, [Online], vol. 8, pp. 15—18, available at: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/25786>, (Accessed 3 October 2024).
5. Semenets, A. O. (2019), *Vnutrishnij audit u systemi upravlinnia pidpriemstvom torhivli* [Internal audit in the trade enterprise management system], Kharkiv, Ukraine.
6. Teniukh, Z. and Pelekh, U. (2022), "Digitalization of accounting in Ukraine: status and development prospects", *Economy and Society*, [Online], vol. 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>.
7. Azarenkov, H., Meliankova, L. and Holovchak, H. (2023), "Accounting in the digital era: implementation strategies and process optimization", *Science and Technology Today*, [Online], vol. 13 (27). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257).
8. Shmatkovska, T. and Dzyamulich, M. (2022), "Strategic management accounting in the condition of digital economy", *Galician Economic Journal*, [Online], vol. 74, no. 1, pp. 61—67, available at: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/38710>, (Accessed 3 October 2024).
9. Shenderivska, Yu. (2022), "Transformation of accountant functions under global challenges", *Oblik i Finansy*, [Online], vol. 4 (98), pp. 23—31. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-4\(98\)-23-31](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2022-4(98)-23-31).
10. Muravskiy, V. and Shevchuk, O. (2024), "Global transformation of the role of accounting and control in the digital economy", *World of Finance*, [Online], vol. 1 (78), pp. 39—58. <https://doi.org/10.35774/SF2024.01.039>.
11. Melnyk, L., Karintseva, O., Kalinichenko, L., Kharchenko, M. and Tarasenko, S. (2024), "Digital transformation of business processes in Ukraine: best practices of domestic business and current challenges", *Mechanism of an Economic Regulation*, [Online], vol. 2 (104), pp. 54—60. <https://doi.org/10.32782/mer.2024.104.07>.
12. Shkulipa, L. V. (2020), *Rozvytok bukhhalterskoho obliku u vymiri mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti ta innovatsiinykh tekhnolohii: metodolohiia ta praktyka: monohrafiia* [Development of accounting in terms of international financial reporting standards and innovative technologies: methodology and practice: a monograph], FOP Lukianenko, V.V.; TPK "Orkhidea", Nizhyn, Ukraine, available at: https://magazine.faaf.org.ua/images/stories/juk/shkulipa_monogr_2020.pdf, (Accessed 3 October 2024).

Стаття надійшла до редакції 08.10.2024 р.